

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย และพฤติกรรมการทำงาน
กลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้
แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์

A STUDY OF LEARNING ACHIEVEMENT ON SUKHOTHAI KINGDOM LEARNING UNIT
AND GROUP BEHAVIOR OF M.4 STUDENTS BY STAD TECHNIQUE WITH
HISTORICAL METHOD

บุษบา วงวิวัฒน์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ กับเกณฑ์ร้อยละ 70 4) ศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ 5) เปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนสตรีศึกษา อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ร้อยเอ็ด จำนวน 25 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 7.68 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 38.40 หลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 15.04 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75.20 ความก้าวหน้าได้คะแนนเฉลี่ย 7.32

คิดเป็นร้อยละ 36.60

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทาง
ประวัติศาสตร์ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทาง
ประวัติศาสตร์ สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัด
การเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ในภาพรวมก่อนเรียน
มีคะแนนเฉลี่ย 16.40 คะแนน หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 36.70 คะแนน มีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย
20.30 คะแนน

5. พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัด
การเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่า
ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์
พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

บทนำ

สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วตลอดเวลา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา
ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจก
บุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อมการจัดทรัพยากร
ที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลาตามเหตุปัจจัยต่างๆ
เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม
สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก และช่วย
ให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย สามารถ
ปรับตัวเองกับบริบท สภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะและค่านิยมที่
เหมาะสม นำหลักธรรมคำสอนทางศาสนาไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ
สุขรวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม(กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 1) สอดคล้องกับ
วารี ธีระจิตร (2543 : 3) กล่าวว่า วิชาสังคมเป็นวิชาที่สอนให้ผู้เรียนได้รู้ถึงสภาพปัญหาของสังคมมี
เกิดขึ้นในสภาพปัจจุบันและเข้าใจสภาพความเป็นจริงของสังคมที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องและได้เข้าใจ
สภาพของสังคมนั้น

การเรียนรู้สาระประวัติศาสตร์ เป็นลักษณะการเรียนรู้โดยครูผู้สอนบรรยายเนื้อหาจากแบบเรียน และหลักสูตรการศึกษาเป็นการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เรียนมากกว่าให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกลำบากหน่าย ส่งผลให้ผู้เรียนไม่เข้าใจและไม่เห็นความสำคัญของการเรียนประวัติศาสตร์สภาพปัญหาและอุปสรรคการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์จากการศึกษาพบว่า รายวิชาขาดความเป็นเอกเทศ ครูบางส่วนยังขาดความรู้ความสามารถ และทักษะในการเรียนการสอน การถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ ขาดความมีจิตสำนึก และจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูขาดทักษะในการใช้เทคนิคการสอนแบบใหม่ (กรมวิชาการ. 2545 : 3 – 6) แต่ในการสอนประวัติศาสตร์ไม่ได้เน้นการท่องจำหรือให้ผู้เรียนเรียนรู้เรื่องราวประวัติศาสตร์เพียงอย่างเดียว แต่ยังต้องให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผลเชื่อถือได้ โดยอาศัยวิธีการทางประวัติศาสตร์ (ณรงค์ พ่วงพิศ และคณะ. 2548 : 2)

จากการศึกษาคุณภาพการเรียนการสอน ของนักเรียนโรงเรียนสตรีศึกษา อำเภอมะนัง จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ในช่วงระยะที่ผ่านมา ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 (O-net) ในปีการศึกษา 2567 พบว่ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 36.52 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด 2557) โดยภาพรวมยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ และผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 65.2 เห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์เมื่อเทียบกับเกณฑ์การประเมินร้อยละ 70 จากการสัมภาษณ์ครูประจำชั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ครูส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับการถ่ายทอดเนื้อหาความรู้ แต่เพียงอย่างเดียว ผู้เรียนยังไม่รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง อีกทั้งครูยังใช้วิธีสอนแบบบรรยาย นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู ทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายในการเรียน และนักเรียนขาดการฝึกทักษะในด้านต่างๆ เช่น ทักษะกระบวนการทำงานกลุ่ม จะสังเกตได้จากเมื่อนักเรียนทำงานกลุ่มร่วมกัน นักเรียนที่เรียนเก่งจะอยู่ด้วยกัน นักเรียนที่อ่อนอยู่ด้วยกัน และเมื่อนักเรียนที่เรียนเก่งอยู่กับนักเรียนที่เรียนอ่อน นักเรียนที่เรียนเก่งจะทำหน้าที่เองทั้งหมด ทำให้นักเรียนไม่เกิดพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 51) กล่าวว่า การมุ่งเน้นแต่การแข่งขันขาดความร่วมมือกัน ทำให้เกิดปัญหาด้านพฤติกรรมของคนไทยคือ ไม่มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ในขณะที่สภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนยังเป็นระบบการแข่งขันดังกล่าวยังไม่เอื้อต่อการทำงานกลุ่ม หรือเป็นการร่วมมือกัน ทำให้นักเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางสังคมต่ำ และยังมีผลเสีย แต่สภาพการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนยังเน้นการส่งเสริมให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายเฉพาะตัว ทำให้เกิดการแข่งขันกันเป็น

รายบุคคล ส่งผลให้นักเรียนขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ขาดคุณลักษณะในการรู้จักการทำงานร่วมกัน ขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ขาดความสามัคคีในหมู่คณะซึ่งเป็นผลเสียของประเทศชาติในอนาคต และต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยต่ำลง และขาดการทำงานเป็นหมู่คณะ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบร่วมมือของอุไรวรรณ สัจจานนท์ (2552) ได้นำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD มาใช้ในการศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทำให้พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนจากการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ จากการวิจัยของ ชุตินา ศิริวงศ์ (2551) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และ ประกิต สารเสนา (2553) ได้ศึกษาการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการศึกษาผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะนำเอาวิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพราะนอกจากจะเป็นการปรับปรุงการเรียนการสอนแล้วยังช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะในด้านต่างๆเพิ่มมากขึ้น อันส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเพิ่มขึ้น และบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.

เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ กับเกณฑ์ร้อยละ 70

4. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์

5. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การ

จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD เป็นการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิคหนึ่งของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่พัฒนาขึ้นโดย Robert E. Slavin เป็นการจัด

การเรียนรู้ที่แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม คณะความสามารถ เก่ง-ปานกลาง-อ่อน มีการแบ่งหน้าที่กันทำงานช่วยเหลือกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ร่วมกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย

การทดสอบจะทำเมื่อจบเนื้อหาในแต่ละเรื่อง และจะทำการทดสอบรายบุคคลไม่เปิดโอกาสให้ช่วยเหลือกัน คะแนนการสอบของสมาชิกในกลุ่มแต่ละคนจะนำมาเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม มีการประกาศคะแนนของกลุ่ม และถ้ากลุ่มใดมีคะแนนเฉลี่ยถึงเกณฑ์ที่กำหนดก็จะมีรางวัลให้

(Slavin. 1995 : 4, 54) จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD

จากนักวิชาการหลายท่าน ได้นำมากำหนดเป็นขั้นตอนการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน นำเสนอสิ่งที่นักเรียนต้องเรียน โดยครูจะใช้สื่อการสอน

ต่าง ๆ ได้แก่ Youtube วิดีทัศน์ สไลด์อิเล็กทรอนิกส์ สานิต อธิบายและแสดงเหตุผล ใช้คำถาม ขั้นที่

2 ขั้นจัดนักเรียนเข้ากลุ่มๆ ละ 5 คน คณะความสามารถ (เก่ง-ปานกลาง-อ่อน) อัตราส่วนกลุ่มละ 5

คน = 1 : 3 : 1 ขั้นที่ 3 ขั้นทำงานกลุ่มร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ แต่ละกลุ่มศึกษาหัวข้อจาก

ใบงานหรือใบความรู้ แบบฝึกหัด มีการแบ่งหน้าที่กันปฏิบัติ มีการอภิปรายกลุ่ม ขั้นที่ 4 ขั้นทดสอบ

ย่อย เมื่อศึกษาเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนครบถ้วนแล้ว นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบ

โดยไม่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นำคะแนนของทุกคนในกลุ่ม

มารวมกันเฉลี่ยเป็นคะแนนของกลุ่ม ขั้นที่ 5 ขั้นยอมรับความสำเร็จของกลุ่ม กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุด

จะได้รับรางวัลหรือคำชมเชยและการสอนในครั้งนี้ได้อาวิธีการทางประวัติศาสตร์ มาช่วยในการ

จัดการกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนได้ศึกษาข้อมูลอย่างมีขั้นตอน ผู้วิจัย

จึงได้ศึกษาขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์จากนักวิชาการที่ได้เขียนขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์หลายท่านและได้กำหนดขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์เป็น 5 ขั้นตอน

ให้นักเรียนใช้ในการเรียนรู้ ในขั้นที่ 3ขั้นทำงานกลุ่ม จากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค

STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ซึ่งมี 5 ขั้นตอนย่อย คือ 3.1 ขั้นกำหนดเป้าหมายหรือ

ประเด็นคำถามที่ต้องการศึกษา 3.2 ขั้นค้นหาและรวบรวมหลักฐาน 3.3 ขั้นวิเคราะห์หลักฐาน 3.4

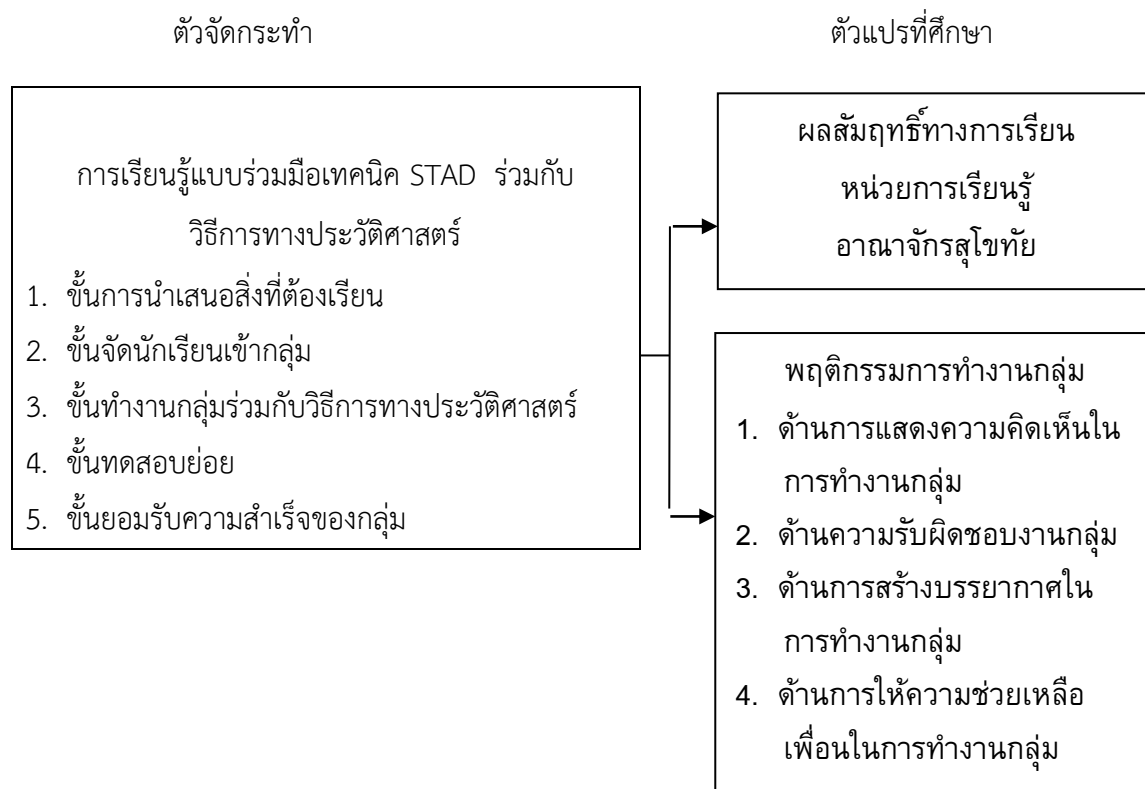
ขั้นสรุปข้อเท็จจริง และ 3.5 ขั้นนำเสนอเรื่องที่ศึกษา จึงน่าจะเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยพัฒนา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ผู้วิจัยได้ปรับแบบสังเกตพฤติกรรม

ทำงานกลุ่มของ อุไรวรรณ สัจจวารานนท์ (2552) มาใช้ในการวัดพฤติกรรม

การทำงานกลุ่มของนักเรียนให้สูงขึ้นใน 4 ด้าน คือ (1) ด้านการแสดงความคิดเห็นใน

การทำงานกลุ่ม (2) ด้านความรับผิดชอบงานกลุ่ม (3) ด้านการสร้างบรรยากาศในการทำงานกลุ่ม (4) ด้านการให้ความช่วยเหลือเพื่อนในการทำงานกลุ่ม สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนกลุ่มเครือข่าย โรงเรียนสตรีศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสตรีศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 25 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ รายวิชา ส311102 ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย จำนวน 9 แผน ๆ ละ 1 ชั่วโมง มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นการนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน 2) ขั้นจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม 3) ขั้นการทำงานกลุ่มร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ 4) ขั้นการทดสอบย่อย 5) ขั้นยอมรับความสำเร็จของกลุ่ม หลังจากสร้างเสร็จแล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.46 ซึ่งมีความเหมาะสมมาก และแก้ไขปรับปรุงแล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มในการทดลอง จำนวน 2 แผนแล้วนำมาแก้ไขกิจกรรมการให้เหมาะสม และเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. เครื่องที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

2.1 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

หน่วยการเรียนรู้ เรื่องอาณาจักรสุโขทัย เป็นแบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิด 0 คะแนน ผู้วิจัยได้การสร้าง จำนวน 50 ข้อ แล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา นำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้จำนวน 44 ข้อ ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีศึกษา จำนวน 33 คน อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่เคยเรียนผ่านไปแล้ว นำมาวิเคราะห์เป็นรายชื่อคัดเลือกแบบทดสอบให้เหลือ จำนวน 20 ข้อ ที่มีค่าความยากง่าย (p) อยู่ระหว่าง 0.33-0.78 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.22-0.56 แล้ววิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ ซึ่งได้ค่าเท่ากับ 0.80

2.2 แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ในการวิจัยครั้งนี้ได้ปรับใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของอุไรวรรณ สัจจาวรานนท์ (2552) ซึ่งแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 4 ระดับ จำนวน 14 ข้อ โดยแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการแสดงความคิดเห็นในการทำงานกลุ่ม 2) ด้านความรับผิดชอบงานกลุ่ม 3) ด้านการสร้างบรรยากาศในการทำงานกลุ่ม และ 4) ด้านการให้ความช่วยเหลือเพื่อนในการทำงานกลุ่ม มีเกณฑ์การวัดพฤติกรรม 4 ระดับ คือ ระดับ 3 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติบ่อยครั้ง ระดับ 2 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติบางครั้ง ระดับ 1 หมายถึง นักเรียนปฏิบัติครั้งเดียว และระดับ 0 หมายถึง ไม่ปฏิบัติเลย ซึ่งแบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มดังกล่าว ได้ผ่านการใช้และหาประสิทธิภาพแล้ว ได้แก่ การหาค่าประสิทธิภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งค่า IOC ที่คำนวณได้มีค่าระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสังเกตฉบับนี้ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .76

การดำเนินการทดลอง

ทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) โดยใช้แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 ฉบับจำนวน 20 ข้อ แล้วดำเนินการสอนใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ จำนวน 9 แผน ๆ ละ 1 ชั่วโมง และทดสอบ หลังเรียน (Post-test) ด้วยแบบทดสอบฉบับเดิม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบน วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลัง โดยใช้ การทดสอบที (t-test for dependent) และวิเคราะห์เปรียบเทียบหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้ การทดสอบที (one sample t-test) และวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรม การทำงานกลุ่มก่อน และหลัง โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test for dependent)

ผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทาง ประวัติศาสตร์ ก่อนเรียนได้คะแนนเฉลี่ย 7.68 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 38.40 หลังเรียนนักเรียนมี คะแนนเฉลี่ย 15.04 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75.20 ความก้าวหน้ามีคะแนนเฉลี่ย 7.32 คะแนน คิด เป็นร้อยละ 36.60
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทาง ประวัติศาสตร์ สูงวก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทาง ประวัติศาสตร์ สูงวก่อนเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัด การเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ในภาพรวมก่อนเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 16.40 คะแนน หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 36.70 คะแนน มีคะแนนความก้าวหน้าเฉลี่ย 20.30 คะแนน

5. พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ อาณาจักรสุโขทัย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 70 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ เน้นให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการกลุ่มในการปฏิบัติกิจกรรม และการคิดอย่างเป็นระบบ เป็นวิธีการเรียนรู้ที่นักเรียนจะได้ทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและความสำเร็จของกลุ่ม ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ (Slavin. 1996 : 3) การเรียนแบบร่วมมือยังเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนที่มีความรู้ความสามารถแตกต่างกัน ได้เรียนรู้ร่วมกันโดยที่แต่ละคนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในการเรียนรู้และในความสำเร็จของกลุ่ม คนที่เรียนเก่งจะช่วยเหลือคนที่อ่อนกว่า สมาชิกในกลุ่มไม่เพียงแต่รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเองเท่านั้น หากแต่จะต้องร่วมรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของเพื่อนสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ความสำเร็จของแต่ละบุคคลคือความสำเร็จของกลุ่ม (วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2542 : 174) และการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD ทำให้นักเรียนได้ฝึกวิเคราะห์ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น มีการอภิปรายกลุ่มและช่วยพัฒนาให้นักเรียนเป็นผู้มีเหตุผล รู้จักคิด และสามารถทำงานได้อย่างมีระบบ เมื่อมีปัญหาในการทำงานสามารถแก้ไขปัญหาและอุปสรรคได้ (เฉลิม นิติเขตต์ปรีชา. 2545 : 117-118) จึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุไรวรรณ สัจจวารานนท์ (2552) นันทชัย นวลสะอาด (2554) สุรีย์วรรณ ประมัสสโส (2555) พบว่าการจัดการเรียนรู้เทคนิค STAD ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ มีลักษณะของการเรียนแบบกลุ่ม แบ่งงานให้รับผิดชอบภายในกลุ่ม สมาชิกทุกคนรับผิดชอบรู้จักหน้าที่ของตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันทำงานที่ได้รับมอบหมาย มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ก่อให้เกิดความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เพราะนักเรียนมีเป้าหมายร่วมกัน ทำให้เกิดการ

ช่วยเหลือกันอย่างเต็มกำลังความสามารถ ทำให้เพื่อนในกลุ่มมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี แชมมณี (2552 : 100) จึงส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการทำงานกลุ่มสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอุไรวรรณ สัจจวารานนท์ (2552) และสุริยวรรณ ประมัสโส (2555) ที่พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค STAD ทำให้พฤติกรรมการทำงานกลุ่มหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. จากการวิจัยในครั้งนี้

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรมีแผนภูมิเทศ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ และจัดแบ่งหน้าที่ของแต่ละคนในกลุ่มให้ชัดเจน มีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็นกันภายในกลุ่มมากขึ้น และเปิดโอกาสให้นักเรียนภายในกลุ่มช่วยเหลือกันมากขึ้น มีสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลาย ในการจัดกิจกรรมครูควรให้คำแนะนำ และคอยช่วยเหลือนักเรียนอยู่ห่างๆ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ในหน่วยการเรียนรู้อื่น ๆ หรือในระดับชั้นอื่น ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับวิชาประวัติศาสตร์ ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD ร่วมกับวิธีการทางประวัติศาสตร์ ที่มีต่อตัวแปรด้านอื่น ๆ เช่น เจตคติต่อการเรียน แรงจูงใจในการเรียน ความคงทนในการเรียน ความพึงพอใจต่อการเรียน เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2545). **สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา**

ศาสนา และวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : ครูสภา ลาดพร้าว.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). **การทำงานร่วมกับผู้อื่นได้.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

_____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**

กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

เฉลิม นิติเขตต์ปรีชา. (2545). **เทคนิควิธีการสอนประวัติศาสตร์.** กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

ชุตินา ศิริวงศ์. (2551). **การจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนด้วยวิธีการทาง**

ประวัติศาสตร์และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ณรงค์ พ่วงพิศ และคณะ. (2548). หนังสือเรียน สารการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระ

การเรียนรู้สังคมศึกษา และวัฒนธรรม สาระประวัติศาสตร์ ม.2. กรุงเทพฯ :

ไทรร่มเกล้า.

ทศนา แหมมณี. (2552). รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย. พิมพ์ครั้งที่

ที่ 6. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นันทชัย นวลสอาด. (2554). ชุดกิจกรรมการเรียนการสอน เรื่องอัตราส่วนตรีโกณมิติ

โดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือด้วยเทคนิค STAD สำหรับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประกิต สารเสนา. (2553). ผลการสอนด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ

วัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

วารี ถิระจิตร. (2543). การพัฒนาการสอนสังคมศึกษาระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. (2556). สรุปผลการประเมิน ผล

การทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2557.

นครราชสีมา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต2.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา

ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

สุริยวรรณ ประมัสโส . (2555).การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหน่วยการเรียนรู้

การหาร และพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

จากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค STAD. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา

หลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

อุไรวรรณ สัจจาวรานนท์. (2552). การศึกษาพฤติกรรมการทำงานกลุ่มและผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การปกครองส่วนท้องถิ่นจากการเรียนรู้แบบ
 ร่วมมือเทคนิค STAD ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์
 ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 นครราชสีมา.

Slavin, R. E. 1995). **Cooperative learning : Theore, research and practice.**
 Englewood Cliffs, NJ : Prentice hall.

_____. (1996). Cooperative learning. Massachusetts : Allyn and Bacon.